

B.A. (Part - I) (Semester - II) Examination, April - 2019
SOCIOLOGY(Optional)
Principles of Sociology (Paper - II)
Sub. Code: 61244

Day and Date : Tuesday, 09 - 04 - 2019

Total Marks : 50

Time : 3.00.p.m. to 5.00 p.m.

Instructions :   1) All questions are compulsory.
                      2) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Select the correct answer from given following alternative: [10]

- a) _____ is not the stage of 'Socialization'.
  - i) Marketing
  - ii) Adult
  - iii) Oral
  - iv) Anal
- b) In _____ stage of socialization the attraction of opposite sex is found more.
  - i) Oral
  - ii) Adult
  - iii) Anal
  - iv) Adolescent
- c) The following _____ is not include in secondary groups.
  - i) City
  - ii) Metropolitan city
  - iii) Village
  - iv) Modern cities
- d) The membership of _____ group is not depend on individual will.
  - i) Voluntary
  - ii) club
  - iii) institution
  - iv) caste
- e) The scholar _____ given two types like 'in groups' and 'out groups'.
  - i) Sumner
  - ii) Cooley
  - iii) Weber
  - iv) Parson
- f) In _____ human behavior is controlled by force.
  - i) Village
  - ii) Family
  - iii) Society
  - iv) Formal Control

P.T.O.

Q2) Answer the following questions in details.

[10]

- a) Explain the Agencies of 'Socialization'.

OR

- a) Elucidate the characteristics of social groups.
  - b) Explain Agencies of ‘Social Control’.

OR

- b) Elucidate the obstacles in 'Social Change'.

Q3) Write short-notes on any four of the following:

[20]

- a) Stages of Socialization
  - b) Secondary Groups
  - c) Meaning of Social Groups
  - d) Meaning of ‘Social Control’
  - e) Causes of social deviance
  - f) Meaning of ‘Social Change’

मराठी रूपांतर

- सूचना :**
- 1) सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
  - 2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) योग्य पर्याय निवडून खालील विधाने पूर्ण करा.

[10]

- अ) समाजीकरणाची ..... ही अवस्था नाही.
☒ i) बाजारपेठा	ii) प्रौढा
iii) मौखिक	iv) गुदाअवस्था
- ब) विस्तृद्वं लिंगासंबंधीचे अधिक आकर्षण समाजीकरणाच्या ..... अवस्थेत आढळते.
i) मौखिक	☒ ii) प्रौढा
iii) गुदा	iv) कुमार
- क) दुय्यम समुहमध्ये खालीलपैकी ..... चा समावेश होत नाही.
i) शहर	ii) महानगर
☒ iii) खेडे	iv) आधुनिक शहरे
- ड) व्यक्तीच्या इच्छेवर ..... समूहाचे सदस्यत्व अवलंबुन नसते.
i) ऐच्छिक	ii) क्लब
iii) संस्था	☒ iv) जात
- इ) अंतःसमूह आणि बहीःसमूह असे दोन प्रकार ..... विचारवंताने मांडले.
i) सम्मेर	☒ ii) कुले
iii) वेबर	iv) पारसन
- फ) मानवी वर्तन ..... मध्ये दबाव पद्धतीने नियंत्रित केलेले असते.
i) खेड्या	☒ ii) कुटुंबा
iii) समाज	iv) औपचारिक नियंत्रणा
- य) समूह नियमनाच्या विस्तृद्वंची कृती म्हणजे ..... होय.
i) अनुचलन	ii) आदर्श वर्तन
iii) प्रामाणिकता	☒ iv) विचलन

- र) अनौपचारिक नियंत्रणाचा ..... हा प्रकार आहे.
- i) कायदा
  - ii) कायदेशीर नोटीस
  - iii) प्रथा
  - iv) पदभवनती
- ल) सामाजिक परिवर्तनामध्ये खालीलपैकी ..... घटकाचा समायेश होत नाही.
- i) दर्जा आणि भूमिकातील बदल
  - ii) रचना आणि कायं
  - iii) बोलण्यातील बदल
  - iv) सामाजिक संस्थातील बदल
- ब) खालीलपैकी ..... हा सामाजिक परिवर्तनाचा भौगोलिक घटक आहे.
- i) नैसर्गिक आपत्ती
  - ii) मृत्युदर
  - iii) तंत्रज्ञान
  - iv) मुल्ये

प्र.2) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा.

[10]

अ) सामाजीकरणाची साधने स्पष्ट करा.

किंवा

- अ) सामाजिक समुहांची वैशिष्ट्ये विशद करा.
 ब) सामाजिक नियंत्रणाची साधने स्पष्ट करा.

[10]

किंवा

- ब) सामाजिक परिवर्तनातील अडथळे विशद करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही 'चार' वर थोडक्यात उत्तरे लिहा.

[20]

- अ) सामाजिकरणाच्या अवस्था
 ब) दुर्योग समूह
 क) सामाजिक समुहाचा अर्थ
 ढ) सामाजिक नियंत्रणाचा अर्थ
 इ) सामाजिक विचलनाची कारणे
 फ) सामाजिक परिवर्तनाचा अर्थ

